



«КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН»

УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

43-НПЛ ЧИҚИШИ
№ 169 (11.918)

Жума, 21 июль 1961 йил.

Баҳоси 2 тийин.

Коммунизм учун курашда қудратли қурол

Мамлакат партия XXII съезди арафасида турибди. Миллион-миллион кишилар тобора зўр гайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Бошлангич партия ташкилотларида ҳисобот-сўйллов йиғилишлари ҳамда конференциялар бўлиб ўтмоқда. Коммунистлар ана шу ҳисобот-сўйллов йиғилишларида ва конференцияларда кейинги йилларда тўпланган бой тажрибаларни ўрганишмоқдалар, яна олга қараб ҳаракат қилиш резервларини очиб бермоқдалар. Партия ташкилотларининг идеология ишларига катта эътибор берилмоқда. Коммунистлар мамлакатимизда гоёвий ҳаёт янада бой ва ҳилма-ҳил бўлиб қолганини, коммунизм учун курашда қудратли қурол бўлган гоёвий-тарбиявий ишларнинг роли ва аҳамияти мислсиз даражада ошганини кайд қилмоқдалар.

Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлиги остида ўз меҳнати ва заковати билан инсоният энг асл орусининг реал, ҳаётий тизми бўлган коммунизмни барпо этмоқда. Моддий-техника базасини яратишда, коммунизмга ўтиш муддатларини кискратришда муваффақиятларга эришни бевоқиф омманинг оғиллигига ва актив-лигига боғлиқдир. Шу билан бирга келажак кишининг тарбия-лаб етиштириши моддий-техника базасини яратиш процессидан, интиқимий муносабатларни мукамаллаштиришдан, коммунизм учун актив кураш олиб боришдан ажратган ҳолда тасаввур қилиш мумкин эмас.

Партия, унинг ленинчи Марказий Комитети халқнинг илғой қучларини улғувроқ планларни бажариш учун сафарбар қилиш билан бир вақтда марксизм-ленинизмни пропаганда қилиш, меҳнат-кашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишларини ҳамма қоралар билан қўйиб қўйишмоқда. Партия идеология ишларини барча партия ташкилотларининг энг муҳим, марказий вазифаси деб қарамоқда. Бу иш яхши самаралар бермоқда. Мамлакатимизда илғой кишиларнинг қиёбасида, уларнинг меҳнат ва интиқимий ҳаётга қўйишган ўзгаришлар коммунистик жамият кишининг фазилатлари кўринмоқда.

Бизнинг мамлакатимизда халқини сиёсий жиҳатдан тарбиялаш учун ҳозир жуда қўлай шарт-шароитлар мавжуддир. Партия марксизм-ленинизмни ижодий татбиқ қилиб, интисодий, сиёсий ва идеология соҳаларида, халқаро муносабатларда жуда муҳим тадбирларни ишлаб чиқди ва амалга оширмоқда, коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида жуда катта ғалабаларга эришди. Партия XX ва XXI съездаларининг тарихий қарорлари, Марказий Комитетнинг идеология масалалари ҳақидаги қарорлари партия ташкилотларининг идеология фазилатига, меҳнатчиларнинг сиёсий жиҳатдан тарбиялашда равшан ва ҳарқарафлама программаси ишлаб берди. КПСС Марказий Комитетининг «Хозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари тўғрисида» деб чиқарган қароридан ва партиянинг бошқа қарорларида КПСС XX съезидан кейин олиб боришган гоёвий-тарбиявий ишларнинг жуда бой тажрибаси тўпланди, коммунизм қурилишини кенг авж олдириш даражиде идеология ишларининг маъмурий, формаси ва методлари белгиланди.

Шу қарорларнинг амалга оширилиши партия ташкилотларининг гоёвий ҳаётини бойитди, ишла катта ва самарали натижалар берди. Идеология ишларининг ленинча методлари тикланди ва янада ривожлантирилди, унинг таъсиб-чанлиги ошди, ҳаёт билан алоқаси кучайди, таъсир доираси кенгайди. Пропаганда борган сари илғой, йўналиш тўс олмади ва муайян максатда қаратилмоқда, пропаганда ишларида логизмизм, қир-аққолиқ, формализм қатъий тарзда берилмоқда, унинг тарки-лотлиги ва сафарбар қилувчилик роли кучаймоқда.

КПССнинг янги программасида коммунизм қурилишини кенг авж олдириш вазифалари ақс эттирилади. Бу вазифалар барча гоёвий-тарбиявий ишларга нисбатан янги, янада юксак талаблар қў-йилади.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА

Москва.
Азиз ўртоқлар!
Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитети партиянинг барча аъзолари ва бутун Хитой халқи номидан Хитой Коммунистик партияси тўқтинчи кўнг йил ўттиш муносабати билан юртбояр ялдин табрикларини ушун Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига ва сизлар орқали Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг барча аъзоларига ва совет халқига, самийин миннаторлик иҳор қилади.

Хар нисала партия ўртасида ва Хитой ҳамда Совет Иттифоқи халқлари ўртасида янгилик ва дўстлиқнинг бундан буён яна ҳам мустаҳкамланиши ва ривожланиши тилаймиз. Ушун совет халқига ўртоқ Хрушчев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг раҳбарлиги остида бутун дунёда тинчлик учун курашда, коммунизм қуриш ишида империализмга қарши курашда янги-янги, янада буюм муваффақиятларга эришувини ис-таймиз.

ХИТОЙ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ-МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.
Пекин.
1961 йил 18 июль.

ди. КПССнинг бўлажак XXII съезди муносабати билан пропаганда ва оммавий-ағитация ишларининг мисли янада кенгайди. Ҳамма идеология ишлари юксак марксизм-ленинчи гоёвийлик билан, жанго-вар ҳужумкор руҳ билан сўғорилад бўлиши, унинг оммага таъсир кучи оширилиши керак. Мамла-канизмининг бирор бурчаги ҳам, бирор киши ҳам партиянинг сиё-сий таъсирини четда қолмаслиги лозим. Партия кадрларни, барча меҳнаткашларни гоёвий жиҳатдан тарбиялашни тиймай яхшилашга чақирмоқда. Коммунистик гоёвий-лик ҳар қандай чўққиларни эгал-лашга, умри тугаган, деб нарсалар-нинг ҳаммасига қарши курашга ёдам берадиган сўмас маънавий қучлар. Коммунистик гоёвийлик камчиликларга нисбатан шифо-сиз бўлиш руҳида тарбиялани, коммунистик муносабат негиз бў-либ хизмат қилади.

Келажак коммунизмнингидир. Ҳар кун қўйишнинг чиқиши: му-қаррар бўлгани сингари бу ҳам муқаррардир. Аммо қолоқ қараш-лар ўз-ўзидан йўқолиб кетади, илғор идеология эса курашсиз, стихийли равишда қарор топади деб ўйлаш нотўғри бўлур эди. Янгилик учун, илғор гоёларнинг ғалаба қозониши учун курашмоқ керак. Бизнинг вазифамиз комму-нистик идеологияни пропаганда қилишни тиймай яхшилашдан, ат таъсирларга қарши гоёвий кураш-ни қўйиб қўйишдан иборатдир. Бизнинг олиб бораётган сиёсий иш-ларимиз таъсирчанми? Аҳолининг барча табақаларини ўз таъсир-мига олашми? Бу масалалар доимо ҳар бир партия ташкилот-ининг, ҳар бир коммунистининг диқ-қат марказида туриши керак.

Москва, Ленинград, Свердлов-ск, Ташкент, Рига шаҳарлари-даги, Сталино ва Оренбург област-ларидаги, Краснодар қўқасидаги ва бошқа жойлардаги кўпгина пар-тия ташкилотлари кейинги йил-ларда идеология ишларида катта таъриба тўплашмоқда. Аммо ш-в билан бирга жумладан, Павлодар, Астрахань ва Киров областларида, Тожикистон, СССРда гоёвий-тар-биявий ишларнинг қўйилганлиги, кадрларни, меҳнаткашларни сиё-сий жиҳатдан чиниктириш ишлар-ига етарли баҳо берилмаганлиги фактлари таъсирчанлигига мисал қилиш мумкин. Бу ҳол ҳўқадик қу-рилишда ижодий камчиликлар-га, партия ва ҳукумат қарорлар-нинг бўғилишига сабаб бўлди.

Бизнинг пропагандаимиз, сиёсий агитацияимиз, деб қўйсангиз эди В. И. Ленин, ҳаёт билан, ҳўқадик қурилиш билан чамбарчас боғла-ниши керак. Шўнинг учун ҳам ҳ-зирги вақтда партия йиғилиш-ларида назариянинг практика билан алоқасини ҳар тарафлама мустах-камлаш, гоёвий-тарбиявий ишлар-нинг таъсирчанлигини ошириш ке-раклиги таъкидланмоқда. «Ишлаб чиқаришни уштортириш масаласи», деб кўтириб ўтган эди Н. С. Хруш-чев, — ҳозирги даврда бутун идеология ишларининг кўч-лиқ нисисини ташкил қилади.

Пропагандистлар ва агитатор-лар, барча идеология ҳодимлари ўз ишларида меҳнаткашларнинг ақл манфаатларини ифодаловчи Коммунистик партия сиёсатига амак қилишлари, ш-в сиёсатини ма-ҳорат билан тушунтиришлари ва уш амалга ошириш учун зўр гай-рат билан курашишлари, комму-низмни қандай қилиб амалга қу-риш, меҳнат вчумдолигини оши-риш кераклигини, совет киши-лари ўргатишлари керак.

Барча идеология ишларида асосий йўналиш — меҳнат тар-биялидир. Янги инсон индустри-яда, меҳнаткашлар коллектив-ида, меҳнаткашлар билан бирга шақ-ланиши ва чиникди. Коммунистик меҳнат учун ҳаракат совет киши-ларини тарбиялашда ҳақиқатан ҳам мислсиз катта аҳамиятга эга-ди. Меҳнатга коммунистларча му-носабатни мустаҳкамлаш ҳолда «ишламаган тишмайди» принци-пини оғиймай амалга ошириш ке-рак. Ушнингнинг ўрғ-одатларига қарши, эски эксплуататорлик ту-зумининг традицияларига амак қи-лаётган ва ҳаётимизни захарлаёт-ган техникхўрлар, дангасалар, пия-нистлар, бандитлар, ўғирлар, ҳулдиганларга қарши катъийт ва

шафқатсизлик билан курашмоқ керак. Бундай кишиларга қарши одил қонунларимизнинг бутун кучидан, жамоатчилигининг қудратли кучидан фойдаланиш зарур.

Капитализмнинг кишилар тур-муши ва онгидидаги саркиларига қарши, баъзи кишиларни ҳали ҳам ўз таъсири остида сақлаб турган диний хурофотларга қар-ши, миллатчилик қўйишларига қарши курашда идеология фронти ҳодимларининг роли катта. Биз-нинг ҳаётимизда меҳнаткашларни ҳалқлар дўстлиги, социалистик ин-тернационализм руҳида тарбия-лаш учун, ҳўқадик бой материал-лар бор.

Дунёда кескин, ўзгаришсиз иде-ология кураш бормоқда. Буржуазия идеологияси — ўзларининг чирик, дўшман гоёларини тарқатишга зўр бериб уришмоқдалар, улар, ўз-луксиз, равишда идеология бўғун-чилик ишларини олиб бормоқда-лар. Бизнинг вазифамиз буржуа идеологиясига қарши актив ва ҳўқумкор кураш олиб бориш-дан, империализмнинг, унинг, сиёса-тичи ва идеологиясини бош қи-лишдан, ревизионизм, догматизм ва сектантчиликнинг ҳар қандай қў-йишларига қарши шафқатсиз кураш олиб боришдан, ижодий марксизм-ленинизмнинг энгилмас қўйиш-ларига ва ақтирос билан олиб боришдан иборатдир.

Коммунистлар гоёвий-тар-биявий ишларини қандай қўйилган-лигини партия йиғилишларида чў-қур муҳокама қилиб, камчилик-ларни дадиллик билан очиб таъ-лаб, партия пропагандаси, омма-вий-сиёсий ва маданий оқартув ишларини янада юксалтириш йў-ларини белгилашлари керак.

Идеология фронтига партия раҳбарлигининг асосий томони — кишилар билан, пропагандистлар, агитаторлар билан, кўп миллион-ли идеология ҳодимлари отряди билан ишлашда, уларни тайлаш, ўқитиш ва тарбиялашдир. Бу ва-зифа янги муваффақиятларга эри-шишини энг муҳим шартдир.

Ҳамма жойда, барча партия таш-килотларида гоёвий ҳаётимиз б-л-луксиз бўлиб уриб турсин. Марксизм-ленинизм гоёларини пропаган-да қилиш ҳаминша улғур вазифа-ларда қарамиз, коммунизм тантанаси учун курашга хизмат илморини келам.

(«ПРАВДА»нинг 20 июль бош мақоласи).

Иброҳим Аббўд Ташкентда

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев ва СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг таълифига биноан Совет Иттифоқида давлат визити билан меҳмон бўлиб ўр-ғолли кучлар Олий кенгаши Раис-си ва бош министри генерал-лей-тенант Иброҳим Аббўдн ўзбеки-стон пойтахти 20 июльда очик че-ра ва тағтана билан кўтиб олди.

Африкадаги бу ёш давлат ҳар-бий блокларга қўйилмаслик, бе-тарафлик, тинчлиқни сақлаб қо-лиш ва мустаҳкамлаш сиёсатини юргизиш келмоқда. Пойтахтимиз меҳнаткашларининг ана шу дав-латга нисбатан ҳўрмат ва муҳаб-бат билан қараётганлиги кўча беаъзаганлиги ҳам ўз ифодасини топади. Жуда кўп транспарантлар-да ҳўрматли меҳмонга, дўст дав-латнинг халқига салом сўзлари араб, рус ва ўзбек тилларида ёзиб қўйилган. Аэровокзал бйоси гў-зал тўс олган. Унинг пештоқига Иброҳим Аббўд, Н. С. Хрушчев, Л. И. Брежневнинг портретлари, Судан Республикаси, СССР Итти-фоқи ва ўзбекистон ССР давлат байроқлари, Қизил аловга «Хўш келибсиз» деб ёзиб қўйилган.



Судан Республикасининг Қўрол кучлар Олий Кенгашининг Раиси ва бош министри генерал-лейте-нант Иброҳим АББЎДнинг Ташкент аэропортида кўтиб олиниши.

ТОЖИКИСТОН ПАХТАКОРЛАРИ СЎРХОНДАРЕДА

Қардош Тожикистон пахтакор-ларининг ўзаро текшириш бри-гадаси аъзолари икки кундан буён Сўрхондарё областининг қолхоз ва совхоз далаларида гў-за ва бошқа қишлоқ ҳўжалик экинларининг қандай парварши қилинаётганини кўздан кечир-моқдалар. Улар Сарновсё рай-онидagi «Янги рўзгор» қолхоз-и далаларида бўлиб, гўзалар-нинг асосан нормал ўстирила-ётганини кўрдилар, айни пайтда қимматли маслаҳатлар ҳам бер-дилар. СЎРАТДА: тожикистон-лик пахтакорлар қолхоз дала-ларида.

А. Ким фотоси.
(ЎЗТАГ фотохроникаси).

ҚАРДОШ ПАХТАКОР РЕСПУБЛИКАЛАР МУСОБАҚАСИ



Қардош Тожикистон пахтакор-ларининг ўзаро текшириш бри-гадаси аъзолари икки кундан буён Сўрхондарё областининг қолхоз ва совхоз далаларида гў-за ва бошқа қишлоқ ҳўжалик экинларининг қандай парварши қилинаётганини кўздан кечир-моқдалар. Улар Сарновсё рай-онидagi «Янги рўзгор» қолхоз-и далаларида бўлиб, гўзалар-нинг асосан нормал ўстирила-ётганини кўрдилар, айни пайтда қимматли маслаҳатлар ҳам бер-дилар. СЎРАТДА: тожикистон-лик пахтакорлар қолхоз дала-ларида.

КПСС XXII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА!

ЖАҲОНДА ЭНГ АЪЛО МАҲСУЛОТ УЧУН

Москваликлар ташаббусини ҳамма жойда қўллаб-қувватлайлик

Фабрика марказининг шуҳрати учун кураш доим барча ҳўжалик ва партия ташкилотларимизнинг диқ-қат марказида туриши керак. Ахир, яхши буюмни қў-лга олиш, яхши тузилган лойиҳани қўриш ҳар бир киши-нинг муддаоси-ку. Шу билан бирга ҳамма нарсаси фан ва техниканин янги ютуқларини ҳисобга олиб, оқи-

лони ва тежамли ҳамда энг фойдали қилиб ишлани-ши лозим, токи маҳсулотнинг ҳар бир единицаси меҳ-нат ва моддий воситалар камроқ сарф қилиниб, иш-лаб чиқарилсин.

Н. С. ХРУШЧЕВ

Халқ ҳўжалик аҳамиятига эга бўлган катта ташаббус

Шонли пойтахтимиз Москва меҳ-наткашлари Совет Иттифоқи Комму-нистик партиясининг XXII съездини муносиб қўтиб олишга таййарлиқ кўриб, янги қимматли ташаббус кў-ришга — саноат маҳсулотининг сифатини ва пухталигини ошириш учун кенг социалистик мусобақа ташкил этдилар. Бу янги ватанлар-варлик ташаббуси катта халқ ҳўжа-ли аҳамиятига эга. У мамлакат-экономикасини янада ривожланти-

риш планларини муваффақиятли ба-жаришда ҳамда шу ҳаёсда меҳнат-кашларининг турмуш даражасини то-бора юксалтиришга ёдам беради.

Москва қорхоналарининг коллек-тивлари мавжуд машиналар, прибор-лар, аппаратлар, халқ истемоли бую-мларини яхшилаш ҳамда уларнинг янги, янада мукамал конструкция-ларини ишлаб чиқиш; эскириб қол-ган технология процессларини ал-маштириш, технология контролни ва ишлаб чиқариш маданиятини та-воқимлаштириш ҳамда шу асосда буюмларнинг сифатини яхшилаш, улардан фойдаланишнинг гарантия-ланган муҳдатини ошириш тадбир-лари кўзда тутилган мажбуриятлар-ни қабул қилдилар.

Яқинда ВЦСПС президиуми саноат маҳсулотининг сифатини ва пухта-лигини ошириш учун социалистик мусобақа ташкил этган москвали-ларнинг ташаббусини муҳокама қи-лади ва маълумлади. ВЦСПС президи-уми қабул қилинган қарорда қасаба қўйиш кўпайтириш учун курашда шўбҳасиз, янги муваффақиятларга эришадилар, саноат буюмлари сифа-тининг, пухталигининг ва мустах-камчилигининг янада оширилиши таъминлайдилар, бу эса етти йил-лик планни бажариш ишига, мамла-катимизда коммунистик жамият қу-риш учун моддий-техника базасини яратиш вазифасини ҳал этишга ян-ги муҳим ҳисса бўлиб қўйилди.

В. ГРИШИН,
ВЦСПС раиси.

катдаги барча қорхоналарнинг қў-йишнинг, турли иқтисодий район-ларида қорхоналар ўртасида бир-бирларига яқин сифатли комплек-ли буюмлар ва материаллар етказиб берилишини таъминлайдиган ишлаб чиқариш ва техника алоқаларининг мустаҳкамланиши жуда катта аҳа-миятга эга.

Шак-шўбҳа йўқки, москваликлар-нинг саноат маҳсулоти сифатини ях-шилаш ва пухталигини ошириш учун бошлаган жойий ҳаракати бу-тун халқ томонидан қўллаб-қувват-ланади ва ҳамма жойга ёйилади. Мамлакатимиз меҳнаткашлари КПСС XXII съезидек тарихий воқеага тай-ёргарлик кўриб, маҳсулот ишлаб чи-қаришни кўпайтириш учун курашда шўбҳасиз, янги муваффақиятларга эришадилар, саноат буюмлари сифа-тининг, пухталигининг ва мустах-камчилигининг янада оширилиши таъминлайдилар, бу эса етти йил-лик планни бажариш ишига, мамла-катимизда коммунистик жамият қу-риш учун моддий-техника базасини яратиш вазифасини ҳал этишга ян-ги муҳим ҳисса бўлиб қўйилди.

В. ГРИШИН,
ВЦСПС раиси.

Йиллик план — съездгача

ПОПЛИК ПАХТАКОРЛАР ШУНДАЙ ҚАРОР ҚИЛДИЛАР

ПОП. (Фарғона области). 20 июль. (ЎзТАГ мухбири). В. Бан-дуркин, В. Татаронин. Поп рай-онининг минданг ортқ меҳнаткаш-ли. Парилев, «Сталінград» қолхоз-ларини Жданов номили қолхоз клуби-га тўпландилар. Улар бу ерға съезд олд муносабатида янги мар-раларни эгаллаш тадбирларини му-ҳим қилиш учун келгандар.

Районимиз пахтакорлари шу қунарларда пахта далаларида ҳар қачонидан ҳам гайрат билан иш-ламоқдалар. — деди Поп район партия комитетининг биринчи се-кретари М. Раҳимов ўз докладыда. — Улар КПСС Марказий Комите-ти январь Пленумининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун курашиб, табиат инжиқликларини мардонавор енғмоқдалар ва ҳар бир тул гўзани меҳр билан пар-варши қилмоқдалар. Ўза қатор сараларни ҳозиргача тўрт мартадан қўпроқ узунасига ва уч марта қўн-далангига қўйиладиган қилинди, органик-минерал ўғитлар билан уч-кунга озиклантирилди ва уч мар-та сўғорилади. Булар гўзаларнинг ҳосилдор бўлиб ўсшига имкон бермоқда. Ҳўжаликлар гўзани че-канка қилишни эрта муддатларда ушқоқлик билан бошлаб юборди-лар. Бу эса ҳосилни янада қўпай-тириш учун шароит яратди.

Докладдан август ойи охиригача ҳар тул гўзада яна олти-санкизда-дан тул қўсақ ҳосил қилиш учун ҳамма имкониятлар борлигини қўп-мисоллар билан кўрсатиб берди. Ленин номили қолхознинг брига-да бошлиғи, Социалистик Меҳнат

Қаҳраларон, республикада хизмат кўрсатган меҳнаткор М. Умрзо-дуркин, В. Татаронин. Поп рай-онининг минданг ортқ меҳнаткаш-ли. Парилев, «Сталінград» қолхоз-ларини Жданов номили қолхоз клуби-га тўпландилар. Улар бу ерға съезд олд муносабатида янги мар-раларни эгаллаш тадбирларини му-ҳим қилиш учун келгандар. — Районимиз пахтакорлари шу қунарларда пахта далаларида ҳар қачонидан ҳам гайрат билан иш-ламоқдалар. — деди Поп район партия комитетининг биринчи се-кретари М. Раҳимов ўз докладыда. — Улар КПСС Марказий Комите-ти январь Пленумининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун курашиб, табиат инжиқликларини мардонавор енғмоқдалар ва ҳар бир тул гўзани меҳр билан пар-варши қилмоқдалар. Ўза қатор сараларни ҳозиргача тўрт мартадан қўпроқ узунасига ва уч марта қўн-далангига қўйиладиган қилинди, органик-минерал ўғитлар билан уч-кунга озиклантирилди ва уч мар-та сўғорилади. Булар гўзаларнинг ҳосилдор бўлиб ўсшига имкон бермоқда. Ҳўжаликлар гўзани че-канка қилишни эрта муддатларда ушқоқлик билан бошлаб юборди-лар. Бу эса ҳосилни янада қўпай-тириш учун шароит яратди.

Докладдан август ойи охиригача ҳар тул гўзада яна олти-санкизда-дан тул қўсақ ҳосил қилиш учун ҳамма имкониятлар борлигини қўп-мисоллар билан кўрсатиб берди. Ленин номили қолхознинг брига-да бошлиғи, Социалистик Меҳнат

БЕЛОРУССИЯ САНОАТИ ЮКСАЛМОҚДА

Қардош Белоруссия ва Ўзбекистон республикалари саноат корхоналари ходимларининг мусобақаси

Чўққилар сари

(Белоруссия ССР Халқ хўжалиги кенгашининг раиси А. М. Тарасов билан суҳбат)

Бутун совет халқи етти йиллик топириқларини муддатидан илгари амалга ошириш учун иккундиди меҳнат қилаётди. КПСС XXII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақа етти йиллик топириқларини барвақт бажариши йўлида олиб борилаётган кураш билан қўшилиб мисли кўрилмаган катта ва умумхалқ ҳаракатига айланиб кетди. Белоруссия ишчилари, инженер-техник ходимлари совет халқи ҳаётида ажойиб тарихий воқеа бўладиган жонажон партиянинг навабдаги съездини муносиб кутиб олиш учун қоникрет мажбуриятлар олиб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Белоруссия Халқ хўжалиги кенгашига қарашли корхоналар коллективлари ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини 25 декабргача бажариш, меҳнат унумдорлигини ошириш топириқларини 7 процент ортиғи билан адо этиш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатини яхшилаш ва маҳсулот таннаҳиния арзонлаштириш ҳисобига пландан ташқари мамда 10 миллион сўм маблаг тежаб қўлиш учун барча куч ва имкониятларини сафарбар қилмоқдалар.

Бу юксак мажбуриятларни муваффақият билан амалга ошириш учун меҳнат қуроллими шай бўлиши керак. Белоруссиялик саноатчилар меҳнат унумдорлигини муттасил юксалтириб бориш ва етти йиллик топириқларини бажаришнинг асосий шарт бўлган техникани бундан бун ҳам тараққий эттириш ва тақомиллаштиришга алоҳида аҳамият бераётди. Республика саноат корхоналарининг ишчилари, инженерлари ва техниклари 114 хил янги маҳсулотларни, шу жумладан 90 хилдаги станок, машина ва приборларни тайёрлаб бериш мажбуриятини олганлар. Халқ хўжалиги кенгаши корхоналарида ишлаб чиқариш қудратини ошириш мақсадида 174 та автоматик ва конвейер линиялари ўрнатилди. Янгида ишга туширилган 758 та янги типдаги юкори унум билан ишловчи автоматлар ва ярим автоматлар корхоналарнинг ишлаб чиқариш суръатини оширди, 2700 та унсунанинг модернизация қилиниши ва 5,6 километр узунликдаги конвейер ва транспортёрларнинг ишга туширилиши республикада саноат маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш, сифатини ошириш, таннархини арзонлаштириш имкониятини беради.

Халқ қилиниши лозим бўлган аниқгина мураккаб вазифалар турлиди. Маълумки, мўлжалланган тадбирларни амалга ошириш учун фойдаланилмаётган қўшимча резервларни қидириб топиш ва ишга солиш зарур бўлади. Ана шундангина маҳсулот ишлаб чиқариши янада кўпайтириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш учун талаб этилган шароитлар ву. жуда келади. Ўтган олти ойда қилинган ишларнинг якуни олинган мажбуриятнинг муваффақиятли равишда амалга оширилганлигини далолат беради.

Республикамиз саноати ярим йиллик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини 103 процент қилиб бажарди. Пландан ташқари кўпалаб миқдорда пулат, прокат, қудратли трансформаторлар, тракторлар, автомобиллар, комбайнлар, подшинулар ва бошқа кўпалаб хил маҳсулотлар ишлаб чиқаришда ҳамда халқ хўжалиги учун етказиб берилди.

Шунинг айтиш керакики, кейинги вақтда кўпгина корхоналар янги хил маҳсулотлар сунъий иппак толарани, тез юрак тракторлар, автоматик линиялар, мураккаб ҳисоблаш машиналари, кабеллар, тақомиллаштирилган теледзорлар, соатлар, юкори унум билан ишлайдиган станоклар ва бошқаларни ом. мавий равишда ишлаб чиқаришни ўзлаштирилди.

Иш жараёнининг комплекс равишда механизациялаш, автоматлаш, техникани тақомиллаштириш борган сайин кенг қўлчол ёймоқда. Мамлакатимизда биринчи бўлиб Могилевский металлургия заводига чўн трубапарни қўйишнинг ярим узлуксиз усули жорий этилди. Ана шу янги усулдан фойдаланиш меҳнат унумдорлигини уч марта оширди, трубапар сифатини кескин даражада яхшилаш имкониятини беради. Қўйиш, электр ердми билан пайвандлаш, аниқ штамповалаш, поршюкни металлургия, металлургия тамага босишнинг тақомиллаштирилиши саноатимизнинг тез суръатлар билан олға қараб боришига катта ердм бермоқда.

Олинган мажбуриятларнинг шараф билан бажарилишида саноат корхоналаримизда кун сайин авж олиб бораётган иккундиди ташаббусларнинг ҳам роли катта. Минск автоматик линиялар заводининг ишчиси Александр Виташевич ва Минск подшинулар заводининг силиқловчиси Федор Алексеевичларнинг станокларда ўз-ўзига хизмат қилишига ўттиши жорий этилиши ҳамда ташаббус бошлаганларига кўп вақт бўлгани йўқ. Бироқ ҳозирги вақтда уларнинг республикамиз ва мамлакатимиз шаҳарларида минглаб идошлари пайдо бўлди.

Минск автомобиль заводининг йигувчи слесари Владимир Приходченко бошланган ташаббус ҳам қимматлидир. Новадор Леонид Потапович ҳам етти йиллик топириқларини муддатидан илгари бажариш ишга муносиб ҳисса қўшмоқда. У «ўз билганини бошқаларга ҳам ўргати» деган шир ташлади. Л. Потаповичнинг бу ташаббусини республика саноатчилари ва транспортчилари қўлини кутиб олдидлар. Бундай мисолларни жуда кўпалаб келтириш мумкин.

Муваффақиятлар ҳақида гапиратиб, камчиликларни унуттиш мумкин эмас. Халқ ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ва меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича давлат топириқларини бажарилаётган корхоналар аниқгина бор. Ана шундангина корхоналар муваффақиятларимиз соҳида қўлиб кетмаслиги керак. Бунинг учун меҳнатни ташкил қилиш ва иш жараёнини зўр бериб механизациялаш ишларини давом эттирмоқдамиз.

Хеч шубҳа йўқки, икки қардош халқ — белоруслар ва ўзбеклар орасидан қардошларча дўстона алоқалар, социалистик мусобақа иккундиди иттифоқчи республика экономикасининг янада раванга учун катта ердм беради ва етти йиллик топириқларининг муваффақиятли бажарилишини таъминлайди.



МАШЪАЛЛАРГА ТЕНГЛАШИШ УЧУН

В. В. Приходченконинг номи Беларуссиядаги кўдгина саноатчилар, транспортчилар ва курувчилар ўртасида машҳур. У Минск автомобиль заводига йигувчи-слесарь бўлиб ишлайди. Ўртоқ Приходченко ҳар бир иш жойида техникани тараққий эттириш ва тақомиллаштиришдан иборат ажойиб ташаббус бешлади.

Белоруссия Халқ хўжалиги кенгаши, республика касабасоюзлари Совети ва Беларуссия ЛКСМ Марказий Комитети Ўртоқ Приходченконинг ташаббусини маъбулладилар ва ҳар бир иш жойида техникани тараққий эттириш бўйича кўриқ ўтказишга қарор қилдилар.

Р. ТНАЧУН.

ИЗОТОПЛАР — ТЎҚИМАЧИЛАР ДАСТҲИ

Сўнгги вақтларда ҳам тўқимачилик саноати корхоналарида хомашининг намлик даражасини ишчилар кўл билан аниқлардилар. Шунинг учун ҳам баъзан хато бўлиши шубҳасиз эди. Беларуссия Фанлар академиясининг энгизилган институтиди изотоплар лабораторияси коллективни томонидан сушлкадаги иссиқликнинг автоматик контроль қилиб туралгани асосб арилади. Шу лаборатория бошлиғи, техника фанлари кандидати Е. А. Жияревнинг айтишича, Совет Иттифодининг тўқимачилик саноатида бу приборнинг аҳамияти катта.

ИХТИРОЧИ

Президиум столида ўтирганлардан бири кўнроқ қалини билан катта залга жимлик чўқди.

Киев енгил саноат теҳнолосис институтининг залига профессорлар, ўқитувчилар тўпланишган. Улар бир йилги илмий-техник ишларининг якуниларини муҳокама қилишмоқчи.

Бу ерга инженерлар, техниклар, ишлаб чиқариш илғорлари, новаторлар ҳам тавлиф қилинган. Уларнинг қўлчилиги шу дароҳда бўлиб олиб чиққан. Институт коллективини ўзи тарбиялаб чиқарган ана шу кишилар билан фахрланади ва улар билан мустаҳкам алоқада бўлиб келмоқда.

Минбарга ўрта бўйли киши чиқди. Унинг жиддий қарашлари залдагиларга таниш.

— Бу, Хибник-ку! Соёқ! студентимиз, эслайсизми?

— Ҳа, ҳа, худди ўшанинг ўзи. — деб қувватлади уни шериғи. — Мен уни жуда яхши билман. Давлат имтиҳонидида қандай жавоб берганини эшитганимизда эди!

Инженер Хибник доғдал қила бошлади. Унинг ён дастаридаги рақамларга ўнч қирди, қанотланди.

Бу рақамларнинг тарихи узоқ. Улар автоматик линия яратиш устида олиб бориладан кўп йиллик ишларининг тақомиллаш. «ЦХ-1» центрифугаси ҳақида ҳикоя қилади... Ёш инженер бу линиядан кўн саноатига фойдаланишни тақлиф этди.

Бунисини айтганда, Хибник айтиб бераётган рақамларини ҳикоялаб доташ мумкин эмас, балки соёқ студентнинг ўзи қўлиб чиққан институт коллективини олдида иккундиди ҳисоботи деб аташ ўринли бўлар эди.

Иосиф Наумович заводга келиши билан ишга чиппа ёришди. Янги ишга янғича ғайрат, янғича матонат билан кўл урди. Натияжада конструкторлик бюроси янги теҳ-

никани жорий этиш ва мавжуд ускуналарини модернизациялашнинг илмий-техника маркази бўлиб қолди.

Конструкторлик бюроси корхонада теҳникани тараққий эттиришнинг оператив штабига айланирилди. Инженер Хибник завод рационализаторларига уларнинг кундалик иккундиди ишларини тартибда аниқдан ердм кўрсатиб турди.

Бир кун унинг олдида Ефим Пухович билан Константин Бушкевичлар келишди. Бу аш слесарлар коллективини янги усулни амалга ошириш учун теҳникани янқатдан ҳисоблашда ердм кўрсатишнинг сураб мурожаат қилишди. Хибник ёш ишчиларга рационализаторлик тақлифини ишлаб чиқишда катта ердм кўрсатди. Пухович ва Бушкевичларнинг рационализаторлик тақлифлари ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бу тақлиф ҳар йили 20 миң сўмдан ортиқ иқтисодий фойда келтирмоқда.

Хибник конструкторлик бюросига раҳбарлик қилади. Бутуниттифоқ ихтирочи ва рационализаторлар жамиятининг завод бўлимини бошқаради; машинасозлик теҳникумида дас беради.

Новатор-конструктор жунни қай та ишларини автоматлаштириш соҳасида ишларини тақомиллади. У тоғали материалларни тоғалиш учун оригинал пресс яратди. Иосиф Хибникнинг ҳисобиди 50 тадан ортиқ рационализаторлик тақлифлари бор. Унинг бу — яқинда ишларга айланди.

Могилевский заводнинг ҳақида йилда 800 миң сўмдан ортиқ иқтисодий фойда келтирилади.

Хибник автоматик линияни яратиш устида доташ тўрт йил ишлади. Ўттирсини айтганда, бу тўрт йил центрифуга ҳамда пресс яратишга бағишланди. Гап шундаки, бу линиянинг айрим эреолари илғари ҳам мавжуд эди. Бироқ

асосий жараён — намлики сўқиб чиқариш ва жунни тоғалиш ярим кустарь ҳолда олиб борилад эди. Жунни қайта ишлаш жараёни 20 соатгача чўзиларди. Бунинг устига ана шу иш билан 40 дан ортиқ киши банд бўларди.

Ҳозирги вақтда Могилевский кўн заводига автоматлаштирилган линия ердми билан жунни қайта ишлаш амалга оширилган. Бундай линия ҳозирча мамлакатимизда ягона. Эндилкида жунни қайта ишлаш жараёни 10 минутта қисқартирилган. Ана шу иш билан боришнинг янги усули амалга оширилган. Янги етти киши шугудламоқда. Жунни қайта ишлаш сифати кескин даражада ошди, унинг намлиги икки марта каймади.

Хибник ишлаб чиққан пресс ва доимий ҳаракат қилувчи центрифугаларни қўлланиш биргина Могилевский заводига ҳар йили 150 миң сўм фойда келтирилади.

Ҳозирги вақтда Иосиф Хибник кўл териларини сўқидида центрифугалардан фойдаланиш усулини жорий этиш устида иш олиб бораётди. Бу усулнинг амалга оширилиши ана шу операцияда кўл меҳнатидан тақомиллаш воз кечиб имкониятини беради. Тиш чиқарувчи станокларда ва бошқа станокларда мўйга аралашиб кетган қириндиларни акрилат олиб чиқариш фугалардан фойдаланиб бўлмаганидан! Ақойиб фикр! Хибник бу ҳақида Беларуссия ССР Халқ хўжалиги кенгашидаги ўртоқлар билан маслаҳатлашди. Улар ҳам Хибникнинг фикрини қўллаб-қувватладилар.

Иосиф Хибникнинг ана бир ажойиб ихтироси борки, бу агрегатдан фойдаланиш уч операцияни — жунни ювиш, сўқиб ва куритиш ишларини бир жараёнга бириктириш имкониятини беради. Бундай қилиш ўн та машина ўрнига ҳечда биргина машина билан барча ишларни амалга ошириш учун шароит яратди.

Хибник ишлаб чиқарган корхонага мамлакатимизнинг ҳамма томонларидан кўпалаб хатлар келиб турлади. Шундай хатлар Ленинград, Новосибирск, Красноярск, Барнаул, Рига, Казань кўн заводларидан ҳам олинди. Мақтубларда насоблашар Хибникка мурожаат қилиб, янги линиянинг четрекини ва ҳисобларини юборишни сурашади. Москвадаги сунъий тоғали қайта ишлаш — илмий-техник институтдан хабар беришларига қараганда, Хибник центрифугалардан сунъий тоғали сўқидида ваффурияли фойдаланишда. Беларуссия Халқ хўжалиги кенгаши центрифугани оммавий равишда ишлаб чиқаришга киришди. «Техноэкспорт»дан келган хатда эса, Албанидан ҳам центрифуга ва пресс учун заавка келганлиги айтилди.

О. КОРОТАЕВ, Могилевский кўн заводининг механик-слесари.

Қардош Белоруссия республикасининг пойтахти — Минск шаҳри йилдан-йилга обод бўлиб борапти. Кўп қаватли уй-жой бинолари, муҳташам маданият саройлари, маданият ва истроҳат боғлари, кинотеатрлар барпо этилмоқда. Суратда: Шаҳарда қурилган янги проспект.

К. Якубович фотоси.

А Ў Л О СИФАТЛИ

Эндигина бўёдан чиққан йўн иш станоклари офтоб кунрида ярақлайди. Бу станоклар Беларуссиядаги энг ёш саноат корхонаси — Молодечинский станоксозлик заводининг маҳсулоти. Завод коллективни Москва саноат корхоналари ишчи-хизматчиларининг ажойиб ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, жаҳонда энг яхши ва аъло сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун мусобақага қўшилди.

Н. Сороко бошлқк мутахассислар коллективни КПСС XXII съезди шарафига мусобақани кучайтириб, теҳникани тақомиллаштиришда яхши натижаларга эришмоқда. Мутахассислар йўн иш станокларининг 2 та янги намунасини яратдилар. Янги станокларни бошқариш осон ва ундан фойдаланиш аниқ қулай. Эски конструкциядаги станокда электр ускуналари маҳсус кутчида монтаж қилинган бўлиб, уларни ремонт қилиш жуда мушкул эди. Янги станокнинг репарти қилиш осон.

ЕТТИ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

Қардош Белоруссия республикасида етти йилликнинг муҳим қурилишларида бири — Девосский ГРЭСини барпо этишга киришилди. Ҳозир биринчи турбогенератор пойдеворида бетон етказилмоқда. Бу ишни ўртта Н. Воронинский бошлқк коммунистик меҳнат бригадаси коллективни бажаришти. Биринчи турбогенератор пойдеворида 705 кубометр бетон етказилди. Бригада ўн та топирилган бу муҳим вазифани муддатидан илгари бажариш учун ғайрат билан ишламоқда.

Володқк шина тоға заводининг ёш ишчилари ҳам катта муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Заводнинг 300 ишчиси август ва сентябрь ойлари ҳисобига меҳнат қилмоқда. Моҳир рационализаторларнинг 40 та тақлифини ишлаб чиқаришга жорий этиш натижасида завод бир неча ўн миң сўм иқтисод қилаётди. Партия съезди арасидаги ғайрат билан ишлаган коллектив 6 ойлик планини ортиғи билан бажариб, июль ойида ҳам суръатини сусайтирмапти.

„БЕЛАЗ-540“

27 тонна юк қўйгара оладиган «Белаз-540» автомобиль-самосвали Жодинодаги Белорусс автозаводида яратилди. Янги автомобиль 360 от қучига эга бўлаган двигател билан жиҳозланган. Соатига 52 километрга тезлик билан юра олади. Бу эски машиналарнинг тезлигига нисбатан доташ икки баравар ортиқдир. Шофер кабинисига иссиқлик ва тоғуни итказувчи тўсиқлар ўрнатилган. Ағдариш механизмининг бошқариш автоматлаштирилган.

Янги машинани яратиш устида заводимиз конструкторлик бюросининг мутахассислари кўнч билан ишладилар. Машинани лойиҳалашда фан ва теҳниканинг сўғич ютуқларидан фойдаланилди. Конструкцияда изатилиш коробкаларининг ярим автоматик турлиги қўлланилган.

Конструкторлардан Д. Добрыш, А. Ходосевич ва Г. Герасимович дотроқлар жуда мураккаб теҳник масалани ҳал қилдилар: юриш қилиш бўлаган тоғлиқ районларда ҳам

машина бир текисда одишлайди. А. Зотов бошчилигидаги конструкторлар янги машина учун гидромеханик трансмиссиянинг янги хилни йалаб топишлар.

КПСС XXII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўйилган заводимиз коллективни съезд очилмадан кўнча янги автомобильнинг биринчи тажриба намунасиқа ишлаб чиқаришга аҳд қилди. Шу кунларда инженер И. Крүтко бошлқк эксперименталь иш коллективини биринчи намуначига тайёрлаш устида фидокорлик билан ишлагли. Съезд очилмадан кўнча машина, албатта, тайёр бўларди.

Ф. КАРАГАЧ, Белорусс автозаводининг слесари.

Бу саҳифани «Советская Белоруссия» газетасининг ходимлари уюштирган.

ЎЗБЕКИСТОН пахта далазларининг азаматлари ҳам Минск заводи ишлаб чиқарган тракторларни яхши билладилар. Янгида заводда катта тағанага бўлиб, Чапалга суратда корхона кесийеридан чиққан 200 миң илчи «Белорус» трактори Минск автомобиль заводининг «МАЗ-200» ва «МАЗ-205» маркали автомобиллари етти йилликнинг энг муҳим қурилишларида ишлатилмоқда. Бу машиналарга чет элларда ҳам талаб катта. Кўн муддат ўтмасдан завод коллективни «МАЗ-500» маркали янги автомобиль ва «МАЗ-503» маркали янги автосамосвал ишлаб чиқара бошлайди. КПСС XXII съезди очилмадан кўнча янги автомобиллардан бир неча ўнғаси тайёр бўлади. Ўғданга суратда: «МАЗ» автомобилларининг йигиш конвейери. Теҳника контроль бўлимининг контролёрни В. КОРЗУН янги йилгидан машиналарни кўздан кеширмоқда.

К. Якубович фотоси.



